

Guillem Ramos-Poquí (Barcelona, 1944) és un dels referents de l'art conceptual i l'“arte povera” a Catalunya. La seva darrera exposició, “Obra recent”, que es podrà gaudir fins el 6 de juliol al Cercle Artístic de Barcelona, és la culminació d'una llarga trajectòria artística. 23 quadres abstractes que uneixen formes geomètriques i objectes quotidians, reflectint el llenguatge propi de l'artista i creant una obra unitària i completa.

“Ni Picasso ni Dalí, sinó Ramos-Poquí”

Envoltat d'art, de la seva família i de vells amics, l'artista barceloní Guillem Ramos-Poquí va inaugurar la seva última obra, que recull els quadres fets entre 2012 i 2014, al Cercle Artístic de Barcelona, edifici emblemàtic construït l'any 1881. No podia ser d'una altra manera. “Estic molt content d'estar aquí, quan em passejo pel Barri Gòtic em sento a casa meua”, va confessar emocionat Ramos-Poquí en l'acte inaugural. Sempre va mostrar inquietud per veure el que passava al món: “M'hauria agradat contribuir a Catalunya com artista, a l'evolució de la meua terra, però el meu desig sempre ha estat trencar fronteres”. I ho ha aconseguit. Va ser becat per estudiar a París i Nova York, i el 1968, “ofegat per les prohibicions que tenia Catalunya” a conseqüència del franquisme, va decidir marxar a Londres, on finalment s'instal·laria. “Era la que em faltava, eren les tres capitals mundials de l'art contemporani en aquell moment”, explica a EL TEMPS.

Allí inicia l'avantguarda catalana de l'art conceptual i l'arte povera, i recorda com “teníem el desig de canviar el món, tret característic de totes les avantguardes, per això se'ns considerava radicals”. Ramos-Poquí continuaria tota la seva obra en aquesta línia: als

anys 70 amb formes geomètriques, als 80 amb pintures mitològiques i simbòliques, a l'inici dels 90 quadres amb una sàtira socio-cultural i metafísica i ja entrat el 2000 desenvolupa el seu treball experimental amb el gravat i els mitjans digitals. El punt d'unió és “la dimensió conceptual de l'art”, és a dir, que la idea prevalgui sobre els aspectes formals i que la resolució final de l'obra sigui merament el seu suport. A més, defensa que “l'obra no pertany a cap galeria, pot ser qualsevol cosa perquè la realitat té un sentit molt efímer”.

Artista polifacètic. Si preguntem a Ramos-Poquí per la diversitat de la seva obra, no dubta a fer referència a les paraules que li va dedicar el crític català, poeta i historiador de l'art José Corredor-Matheos l'any 2001: “Hi ha artistes precursors que, un cop imposades les seves propostes, les forces d'innovació es queden enrere, són relativament pocs els que queden oberts als nous temps per imposar noves iniciatives. Entre aquests últims hi ha, sens dubte, Guillem Ramos-Poquí”.

L'artista barceloní critica que “els artistes establerts utilitzen sempre la mateixa fórmula. És com si fos la marca d'un cotxe que s'ha de continuar repetint perquè, si varien, la gent diu: què és ai-

The open circle (2013) i De profundis, dues de

xò?”. Pocs artistes al llarg de la història s'han atrevit a trencar amb allò que feien i agafar un camí totalment nou. Ramos-Poquí n'anomena tres: Picasso, que, “com era Picasso, podia fer-ho”; Philip Guston, pintor nord-americà que va ser molt criticat per passar de l'expressionisme abstracte a la figuració, i “ara es diu que és el millor que ha fet”, i l'italià Giorgio de Chirico, que va canviar de “la pintura metafísica a la clàssica”.

Ell també, tal com conta a EL TEMPS, va reflexionar i va pensar: “Escolta, que els anys 60 són diferents dels anys 70, dels 80, dels 90. No podem fer el mateix sempre. L'artista ha de tenir la llibertat

les obres de Guillem Ramos-Poquí que s'han pogut veure a l'exposició del Reial Cercle Artístic de Barcelona.

de fer el que li vingui de gust". Això sí, recordant que és "essencial que hi hagi una consistència en l'obra. Quan he canviat de direcció sempre he tractat els mateixos temes però en diferents mitjans expressius". Ramos-Poquí és catedràtic de gravat i amb l'aparició de les noves tecnologies va decidir provar el Photoshop com a forma d'expressió. "Canvio la mida de les figures, col·loco imatges dins d'altres imatges, les faig transparents, utilitzo metàfores. Tot això és pensament de pintor però fent servir la fotografia digital", explica l'artista al mateix temps que feia servir la imatge d'una d'aquestes obres com a exemple.

"Però, per què no? Si jo era el mestre del *collage* el 1965 per què ara no puc fer un *collage* d'aquest tipus. Quin és el problema? És un *collage* enriquit amb un nou mitjà que l'artista té a les seves mans i que resulta molt interessant".

L'art connecta amb el coneixement. Ramos-Poquí ve d'una família d'artistes (pintors, escultors, decoradors), la seva dona també és pintora i la seva filla ha estudiat belles arts. L'artista bromeja amb el fet que "hi ha famílies que parlen tot el dia de futbol, nosaltres parlem d'art". Leonardo Da Vinci deia que l'art estava per sobre de totes les

altes branques del coneixement i així ho defensa també l'artista de Barcelona: "Parlem de la connexió de l'art i la filosofia, de l'art i l'hermenèutica, de l'art i la psicologia. El gran art –i remarca– no el que s'està fent avui dia, sinó les grans obres mestres de l'art connecten amb totes les branques del coneixement".

En parlar dels seus darrers anys a Barcelona, la passió amb què narra les històries enganxa. L'artista, amb l'espontaneïtat que el caracteritza, recorda quan treballava de professor: "Jo feia molta investigació i experimentació amb l'ensenyament de la pintura, volia revolucionar-la a través de l'art. Els feia

An ephemeral attempt to analyse time (2013), i Proposition a (2013).

fer quadres de Picasso, de Miró, una vaca volant, un televisor, coses que no s'havien fet fins aquell moment. I el meu amic Daniel Giralt Miracle s'hi va entusiasmar tant que va escriure diversos articles que van sortir al diari. Un el va titular 'L'art ajuda al coneixement de totes les assignatures', imagina't quina revolució, era fantàstic".

Continuant amb la dissertació sobre la importància de la connexió de l'art amb tota la resta de coneixements, i fent servir una altra comparació automobilística, afirma que "quan estàs fent una obra és com si viatgessis en un cotxe, en un segon has de prendre decisions, canviar de rumb. Aquí és quan apareixen tots els coneixements que has estat acumulant de totes les branques del saber. Tot s'hi reflecteix". Amb una trajectòria de més de cinquanta anys, l'artista explica a EL TEMPS que tot això és "el que jo he descobert, a la vida en un moment donat estàs estudiant la metafísica, en un altre la filosofia, l'estètica o la sociologia". I que per aquest motiu es crea una "tensió metafísica" que impedeix que l'artista expliqui els temes que tracta en la seva obra. Tal com ell mateix afirma, el que

L'obra de Ramos-Poquí és una revisió constant de la relació entre art, realitat i vida

passaria és que la "gent es barallaria pel contingut". El problema és obvi: "Jo puc tenir unes idees que reflecteixen la meua experiència, veig la vida d'una manera, la realitat, i això em permet jugar amb materials, amb formes, amb composicions, amb l'estètica i crear unes imatges", però no serà mai una visió compartida universalment per tots.

El triomf de la naturalitat. Per a Laura Plana i Joan Abelló, comissaris de l'exposició, l'artista barceloní Guillem Ramos-Poquí representa l'avantguarda de l'art conceptual i l'arte povera de Catalunya tot i ser una "figura distant i desconeguda" en la nostra societat. "La seva obra representa un paradigma que ofereix

una resposta a les relacions entre l'art i la vida. Tracta la dialèctica de la imatge amb la poètica del mirall", va especificar Plana.

El mateix artista aclareix que en les obres d'aquesta exposició "hi ha elements que ja havia utilitzat abans i que ara es troben tots. Per a mi la matèria és molt important". Ho demostra amb una obra que es caracteritza "per teles de petit i mitjà format" combinades amb objectes quotidians com tisores o ulleres. Ha aconseguit "crear un llenguatge personal que no segueix cap forma ni es repeteix". I així li ho va voler fer saber una amiga de l'artista, quan, en finalitzar la inauguració, se li va apropar i li va dir: "Ni Picasso ni Dalí, sinó Ramos-Poquí", fent referència a un quadre de la primera exposició del català, que li va donar l'oportunitat d'aconseguir la seva primera beca a París. I des d'aleshores no ha parat ni té pensat fer-ho. Però des de Londres, perquè no té clar si tornarà a Catalunya: "Ara mateix, per fer d'escombriaire, no".

Lledó Barberà